

NIEUWSBRIEF

Juli | Augustus | September

Engelstalige website

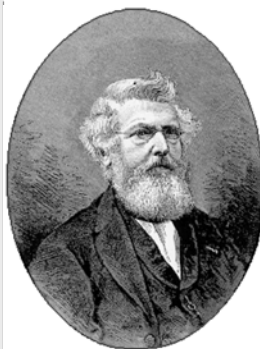
Dr. Lesley Robertson, conservator van de Beijerinck-collectie (Science Centre, TU Delft) heeft zich vol enthousiasme verdiept in de makers van de microscopen. Deze informatie is nu alleen nog beschikbaar op de Engelse website, maar zal in de toekomst ook op de Nederlandse website komen te staan. Daarnaast heeft ze als *native speaker* de Engelstalige website gecontroleerd. De stichting is erg blij met haar hulp.

Vitrine kasten

De stichting heeft drie nieuwe vitrinekasten aangeschaft waarin vroege microscopen uit de Ploem-collectie zijn te bewonderen. Deze microscopen zijn ook zichtbaar op de website. De vermelde jaartallen en titels zullen nog worden gecontroleerd en indien nodig aangepast. Ook zullen op korte termijn gedetailleerde beschrijvingen worden toegevoegd.

Amsterdam museum

Vanaf 3 oktober zal er een Bleeker microscoop en verrekijker van de Stichting voor Historische Microscopie tentoongesteld worden in het Amsterdam Museum. Het betreft waarin de tentoonstelling "1001 vrouwen in de 20ste eeuw".

Pieter Harting

De stichting bezit de 5-delige boekenserie 'Het Mikroskoop' (eerste druk), geschreven halverwege de 19e eeuw door de Utrechtse hoogleraar Pieter Harting (1812-1885). In die tijd was Pieter Harting een voorloper op het gebied van onderzoek en onderwijs met het microscoop. Pieter Harting was

oorspronkelijk plantkundige en arts, maar specialiseerde zich ook in de natuurwetenschappen, geologie, dierkunde en paleontologie. Hoewel Pieter Harting zijn eigen promotie in het Latijn schreef, was hij er voorstander van om wetenschappelijke taal zo begrijpelijk mogelijk te houden zodat ook buiten de academische wereld geleerd kon worden van nieuwe inzichten binnen de natuurwetenschappen. Met het periodieke tijdschrift 'Album der Natuur' wist hij een breed publiek te bereiken. Dit bood ook de mogelijkheid om

op subtiel wijze het publiek kennis te laten nemen van Darwin's theorieën. Met name de jongere generatie had hier wel oren naar. Harting zelf was een aanhanger van Darwin's theorieën, maar uit correspondentie met Charles Darwin bleek dat hij nieuwe teksten van Darwin met een kritische wetenschappelijke blik bestudeerde. Harting knutselde graag aan microscopen. In het Universiteitsmuseum Utrecht is het microscoopje waarmee Harting veel onderzoek heeft verricht, te bewonderen. Dit betreft een microscoop volgens Wollaston, met aanpassingen door Harting (aan o.a. de lens).

Oproep: attributen voor microscopie

Naast microscopen is de stichting ook geïnteresseerd in attributen die te maken hebben met microscopie, zoals lampen, preparaatdozen, microtomen, objectieven en tekenprisma's. Met name oude microscooplampen zijn welkom. Deze zijn zeer lastig te vinden, aangezien ze door de jaren vaak kapot zijn gegaan.

U kunt gemakkelijk via de [site](#) doneren. Bij het tentoonstellen zullen wij de naam van de donateur vermelden, zowel op de website als in de vitrinekast (mits gewenst).

John Cuff en zijn werkplaats

John Cuff (1708-1772) was een bekende Engelse instrumentmaker, gespecialiseerd in het ontwikkelen van microscopen. Naast het reguliere microscoop (zie foto), stond Cuff aan de wieg van het zonnemicroscoop en een aquatisch microscoop. De Zeeuw Johannes Slabber gebruikte het aquatisch microscoop van Cuff om gedetailleerde platen te kunnen maken van wonderbaarlijke schepsels en zeewezens die hij beschreef in het boek 'Natuurkundige Verlostingen'. Henry Baker, die niet te spreken was over de kwaliteit van het Culpeper(-type) statief, maakte ook gebruik van de microscopen van John Cuff.

Helaas was John Cuff geen goed zakenman. De komst van een winkel van Benjamin Martin in Fleet street zorgde voor te veel concurrentie waardoor Cuff zijn werkplaats failliet moest laten verklaren. De aanwezige microscopen werden verkocht door andere instrumentmakers. Mogelijk zijn er nog Cuff-microscopen met Dollond-inscriptie verkocht. Cuff ging daarna nog wel verder.

Cuff was de hofleverancier van Koning George III, die Johan Zoffany gevraagd had om Cuff te portretteren in diens huidige werkplaats. De stijl waarmee Zoffany Cuff op dit schilderij afbeeldde kan worden beschouwd als een parodie op de schilderijen met alchemisten van de

Vlaamse schilder Teniers jr. Een duidelijke tegenstelling met de schilderkunst van Teniers is dat Cuff hier in plaats van een verwarde indruk, een vriendelijke en rustige uitstraling heeft. Overigens bestaat er enige twijfel of dit een waarheidsgetrouw schilderij van de werkplaats van John Cuff is.